

Tynset kommune

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak: 12/283

ENDRINGER I ROVVILTFORSKRIFTEN - HØRING

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
39/12	Formannskapet	15.03.2012

Vedlegg:

1. Høringsbrev, datert 03.01.2012
2. Høringsuttalelse fra Utmarkskommunene sammenslutning (USS) om forslag til endringer av rovviltforskriften

Andre dokumenter i saken

1. ENDRINGER I ROVVILTFORSKRIFTEN HØRING, datert 05.03.2012
2. ENDRINGER I ROVVILTFORSKRIFTEN - HØRING, datert 05.03.2012
3. FORSLAG TIL HØRINGSUTTALELSE ENDRINGER I ROVVILTFORSKRIFTEN, datert 05.03.2012

Melding om vedtak sendes til:

Miljøverndepartementet, avd. for naturforvaltning, Postboks 8013 Dep, 0030 Oslo
USS, Akersgaten 30, Pb 1148 Sentrum, 0104 Oslo

Saksopplysninger:

Miljøverndepartementet har sendt ut forslag til endringer i forskrift Rovviltforskriften av 18.mars 2005 nr 242 til høring. Høringsfristen er 1.april.

Bakgrunnen for endringsforslagene er Rovviltforliket 2011, behandlet av Stortinget 17. juni 2011. Oppfølging av forliket krever endringer i naturmangfoldloven, i rovviltforskriften og i kommentarene til rovviltforskriften. Departementet tar sikte på å fremme forslag til lovvending innen 1. april 2013.

I høringsforslaget foreslås det endringer i rovviltforskriftens bestemmelser om

- ✓ bestandsmål for bjørn
- ✓ forvaltningsmyndigheten for bjørn
- ✓ vurdering av måloppnåelse for bjørn

Bestandsmål for bjørn

Det fremgår av rovviltforliket at bestandsmålet for bjørn skal settes til 13 årlige ynglinger. Dette er en reduksjon på 2 ynglinger i forhold til dagens målsetting. Stortinget har ikke tatt stilling til hvilken region eller regioner som skal få redusert regionalt bestandsmål for bjørn.

Departementet foreslår at bestandsmålet for bjørn reduseres med én yngling i region 7 (Nordland) og én yngling i region 8 (Troms og Finnmark).

Departementet har da lagt vesentlig vekt på hvor lang tid det er beregnet til måloppnåelse av de regionale bestandsmålene.

Område	Antall ynglinger		År til måloppnåelse	
	2009	Mål	16% årlig vekst	14% årlig vekst
Region 5 Hedmark	1,39	3	5	6
Region 6 Møre og Romsdal/ Trøndelag	2,32	4	4	4
Region 7 Nordland	0	2	-	-
Region 8 Troms og Finnmark	2,03	6	8	9
Region 8 Troms og Finnmark	2,46 (2008)	6	6	7
NORGE	5,73	6	7	8

Kilde: Rapport 2010 – 3 fra Det skandinaviske bjørneprosjektet. Bjørnens status og økologi i Skandinavia. Rapporten er fra for rovviltforliket 2011 og tar utgangspunkt i et nasjonalt bestandsmål på 15 ynglinger, ikke 13. (Departementets høringsbrev.)

Det viktigste motargumentet mot denne fordelingen er at det er påvist og erstattet et langt større antall sau som er drept av bjørn i forvaltningsregion 5 (Hedmark) og 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) enn i region 7 og 8.

Departementet finner ikke grunn til å gi skadeomfanget avgjørende betydning i denne saken, da saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarkbeite skal tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet.

Hoveddelen av bjørneskadene i disse regionene er ikke koblet til binner med unger i yngleområdene, men skyldes streifende hannbjørn som i all hovedsak er født utenfor regionens yngleområder.

Konkret forslår departementet følgende endringer i rovviltforskriften:

§ 3 første punktum skal lyde:

« I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn.»

§ 4 skal lyde:

«§ 4. Forvaltningsregioner og nasjonale bestandsmål for regionene»

Det skal være åtte forvaltningsregioner med tilhørende nasjonale mål for antall årlige ynglinger innenfor regionens grenser.

(...)

g) Region 7 – Nordland: 10 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 1 yngling av bjørn (reduksjon på én bjørneyngling fra dagens nivå.)

h) Region 8 – Troms og Finnmark: 10 ynglinger av gaupe, hvorav 4 i Finnmark, 10 ynglinger av jerv – hvorav 3 i Finnmark og 5 ynglinger av bjørn (reduksjon på én bjørneyngling fra dagens nivå.).

Forvaltningsmyndighet for bjørn

Det fremgår av rovviltforliket at i tillegg til at rovviltnemndene skal ha forvaltningsmyndighet når de regionale bestandsmålene er nådd, *skal nemdene få slik myndighet for bjørn når antallet ynglinger på nasjonalt nivå når 10 eller mer. Dette gjelder imidlertid ikke dersom det foreligger særskilte grunner for noe annet.*

Dette betyr at når antallet ynglinger på nasjonalt nivå blir 10 eller mer, skal en rovviltnemnd få forvaltningsmyndighet for bjørn selv om bestandsmålet for bjørn ikke er nådd i vedkommende forvaltningsregion. Hva som er ment med særskilte grunner er ikke nærmere angitt i forliksteksten, men kan f.eks være at bjørnebestanden i en region ligger svært langt under det regionale bestandsmålet.

Konkret forslår departementet følgende endringer i rovviltforskriften § 7 første ledd:

Rovviltnemnden har myndighet til å fatte vedtak om kvote for felling etter forskriften § 8 og § 10 og kvote for jakt etter § 11 når bestanden av den enkelte art ligger over de nasjonalt fastsatte bestandsmålene for regionen, jf forskriften § 4. Videre har rovviltnemnden vedtaksmyndighet for bjørn når det er 10 ynglinger eller mer av bjørn i Norge.

Miljøverndepartementet kan beslutte unntak fra bestemmelsen om vedtaksmyndighet for bjørn dersom det foreligger særskilte grunner. Nemndens myndighet skal for ulv og bjørn baseres på de siste dokumenterte data om siste års ynglinger fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt, jf. forskriften § 3, tredje ledd. Tilsvarende skal nemndens myndighet for gaupe og jerv baseres på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene fra Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt.»

Vurdering av måloppnåelse for bjørn

Rovviltforliket fra 2004 la dokumenterte ynglinger av brunbjørn til grunn for vurderingen av måloppnåelsen av bestandsmålet for arten. Dette har vist seg å være en utfordring, med muligheter for både over- og underestimering av bestanden.

Etter innføring av innsamling og analyse av DNA-materiale fra bjørn i 2006 er det blitt mulig å finne et minimumstall for hvor mange bjørner som har vært i Norge i løpet av en sesong.

Det skandinaviske bjørneprosjektet leverte i 2010 en simuleringsmodell for å beregne antall ynglinger ut fra antall registrerte binner. Modellen benytter data fra DNA-analysene og parametre fra den svenske bjørnestammen som er studert over lang tid.

Miljøverndepartementet legger den nye modellen til grunn for vurderingen av måloppnåelse for brunbjørn.

I rovviltforliket sier Stortinget at antall binner settes til 6,5 per yngling. Dette betyr at med 13 ynglinger vil antall binner være 85. Dersom estimeringen i modellen basert på DNA-resultatene viser at det kreves mer enn 85 binner for at bestandsmålet skal nås, vil faktoren 6,5 binner per yngling ikke kunne overstyre slik at 13 ynglinger ikke nås.

I henhold til rovviltforliket skal det tilstrebes et jevnere forhold mellom binner og hannbjørner enn i dag, og det settes et tak på antall hannbjørner slik at det ikke skal overstige 1,5 ganger antall binner.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementet kan ikke se at forslaget til forskriftsendringer vil ha økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning.

Saksvurdering:

Miljøverndepartementets forslag til ny forskrift om forvaltning av rovvilt er vurdert, sammen med USS's forslag til høringsuttalelse.

1. USS bemerker at det er uheldig at det er planlagt å ta bortimot to år fra rovdyrforliket kom på plass i juni 2011 til nødvendige lovendringer er på plass april 2013. Dette må skyldes lav prioritering, noe som er svært uheldig for rovviltforvaltningen.
2. USS er uenig i det nye bestandsmålet på 13 ynglinger, som selv om målet er redusert fra dagens nivå på 15 ynglinger, vil øke antall bjørner vesentlig med økt rovdyrbelastning og potensielt skadeomfang sammenlignet med nåværende situasjon. De tar likevel Stortingets vilje til etterretning.
3. USS presiserer at rovdyrforliket ikke legger en «føring» om antallet hannbjørner, men at Stortinget setter et tak på antall hannbjørner slik at dette ikke skal overstige 1,5 ganger antall binner. Dette må leses som et vilkår og en instruks til forvaltningen.
4. USS presiserer at Stortingets angivelse av en faktor på 6,5 binner pr yngling er bindende for departementet, og at departementet ikke har myndighet til å tilsidesette rovviltforliket. Unge hannbjørner utgjør det største skadepotensialet, og det er derfor sentralt i forliket å begrense antallet hannbjørner.
5. I forskriften bør også vilkårene fastsatt i rovviltforliket nedfelles med følgende tillegg:
 § 3: « I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 13 ynglinger av bjørn. Antallet individer av bjørn skal begrenses til en faktor på 6,5 binner pr yngling, og antallet hannbjørner skal ikke overstige 1,5 ganger antallet binner.»
6. USS bemerker at 2/3 av de dokumenterte og erstattede bjørneskadene innenfor region 5 og 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag) har skjedd utenfor de prioriterte yngleområdene, og at skadenivået utenfor yngleområdet også ligger høyt over skadenivået i region 7 og 8 (Nordland, Troms og Finnmark.)
 USS er forundret over at Miljøverndepartementet uttrykkelig tilsidesetter hensynet til skadereduksjon og dyrelidelser som et prioritert hensyn i rovviltforvaltningen.
 Det er etter USS sitt syn feil å vektlegge hensynet til å nå bestandsmålene raskest mulig, fremfor hensynet til hvordan rovviltforvaltningen kan gjennomføres med minst mulige skader og lidelser på beitedyr. Rovviltforliket påpeker at det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. USS ber Miljøverndepartementet vurdere på nytt hvordan de regionale bestandsmålene skal fordeles mellom regionene, hvor skadereduksjon og hensynet til dyrevelferd tillegges større vekt.

7. USS bemerker at det må være en høy terskel for å frata en regional rovviltnemnd forvaltningsmyndighet når 10 årlige ynglinger er nådd.

Rådmannen anbefaler å slutte seg til USS sin høringsuttalelse da den setter fokus på flere fortolkninger av rovviltforliket der Miljøverndepartementet synes å gå ut over de rammer som Stortinget har fastsatt, og undergrave intensjonen med rovviltforliket. En forvaltning med minst mulig konflikter i forhold til skade og dyrevelferd er nødvendig både for beitedyr og de som skal ha sitt yrke innenfor landbruksnæringen.

Innstilling:

Tynset kommune. formannskapet, slutter seg til USS sin høringsuttalelse til endringer i rovviltforskriften. Vedtaket begrunnes med at Miljøverndepartementet går ut over de rammer som Stortinget har fastsatt, og undergrave intensjonen med rovviltforliket. En forvaltning med minst mulig konflikter i forhold til skade og dyrevelferd er nødvendig både for beitedyr og de som skal ha sitt yrke innenfor landbruksnæringen.

Formannskapet behandlet saken i møte 15.03.2012 :

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tynset kommune. formannskapet, slutter seg til USS sin høringsuttalelse til endringer i rovviltforskriften. Vedtaket begrunnes med at Miljøverndepartementet går ut over de rammer som Stortinget har fastsatt, og undergraver intensjonen med rovviltforliket. En forvaltning med minst mulig konflikter i forhold til skade og dyrevelferd er nødvendig både for beitedyr og de som skal ha sitt yrke innenfor landbruksnæringen.